

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет/інститут економічний

Кафедра економічної кібернетики

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК09. МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНИМИ ПРОЕКТАМИ

Освітня програма Економічна кібернетика

Спеціалізація (за наявності)

Спеціальність 051 Економіка

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри
економічної кібернетики
Протокол № 2 від “29” серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ - 2023 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Моделі управління соціальними проектами
Освітня програма	Економічна кібернетика
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	051 Економіка
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Освітній рівень	магістр
Статус дисципліни	основна
Курс / семестр	1/2
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 30 год. Практичні заняття - 30 год. Самостійна робота - 120 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/56fc9b5d9e5b644fd2ee

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Викладання навчальної дисципліни «Моделі управління соціальними проектами» полягає у оволодінні здобувачами вищої освіти основними методами соціального проектування як інструменту професійної діяльності, формування практичних навичок використання проектного підходу до розв'язання соціальних проблем. Дана мета досягається шляхом послідовного викладення теоретичного курсу з проведенням практичних занять.

Завданням дисципліни «Моделі управління соціальними проектами» є знайомлення з потенціалом проектної діяльності та моделями управління проектами у вирішенні соціальних проблем; опанування теоретично-методичними основами соціального проектування; відпрацювання навичок розробки соціальних проектів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: систему основних понять і категорій соціального проектування; принципи організації проектної діяльності; види проектів; сучасні моделі та технології проектування, моніторингу, оцінки та управління проектами; технологію практичної розробки та текстового оформлення соціального проекту, заявки на грант, програми; шляхи залучення коштів на реалізацію соціальних проектів в Україні; підходи до соціальної експертизи та соціального прогнозування.

вміти: визначати мету, завдання, пріоритетні напрямки соціального проекту; розробляти та реалізовувати на практиці соціальні проекти; оформлювати апікаційні форми, заявки, документацію для соціального проекту; здійснювати моніторинг і оцінювання стану проекту, що реалізовується; виявляти готовність брати участь у соціальних ініціативах, що реалізуються в місті; презентувати результати реалізації соціального проекту, робити звітну документацію.

Компетентності

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

ЗК03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК07. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

СК04. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

СК06. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

СК07. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.

СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків

Програмні результати навчання (мають співпадати з матрицею ОП)

ПР08. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

ПР12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

ПР21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Історія формування проектного знання	Теоретичне оформлення управління проектами на початку ХХ ст. Методи проектування. Сітьове планування. Системний підхід. Метод критичного зв'язку. Аналіз і оцінка програми. Проектне планування. Концепція зовнішнього оточення проектів. Методологія стандартного, структурного й ресурсного планування. Управління змінами, якістю та ризиками. Міжнародна асоціація управління проектами (IPMA). Імітаційне моделювання. Філософія управління проектами. Управління проектами в Україні. Методики соціального проектування	Тести, питання, практичні завдання, кейси
2.	Тема 2. Основні категорії проектного менеджменту	Поняття «проектування» та підходи до його визначення. Структура та етапи проектування. Проект. Структура проекту. Ключові характеристики проекту. Підпроект. Програма. Відмінності програми від проекту. Принципи розробки програми	Тести, питання, практичні завдання, кейси
3.	Тема 3. Соціального проектування як вид соціальної діяльності	Поняття «соціальне проектування». Параметри соціального проектування. Підходи до поняття «соціальний проект». Ознаки соціального проекту. Предмет соціального проекту	Тести, питання, практичні завдання, кейси
4.	Тема 4. Типологія соціальних проектів	Проекти за характером змін: інноваційні та підтримуючі. Проекти за напрямками діяльності: освітні, науково-технічні, культурні тощо. Проекти за характером фінансування: інвестиційні, спонсорські, кредитні, бюджетні, благодійні. Проекти за масштабами: мікропроекти, малі, мегапроекти.	Тести, питання, практичні завдання, кейси

		Проекти за термінами реалізації: коротко-, середнє- та довготермінові. Інші підходи до типологізації проектів. Псевдопроекти.	
5.	Тема 5. Структура соціального проекту	Компоненти проекту. Учасники проекту та їх функції. Середовище проекту. Чинники зовнішнього середовища. Чинники внутрішнього середовища. Підсистеми соціальних проектів Організаційне оточення. Зацікавлені особи: основні та другорядні. Життєвий цикл проекту. Фази життєвого циклу проекту	Тести, питання, практичні завдання, кейси
6.	Тема 6. Соціальна інженерія як концепція соціально-проектної діяльності.	Поняття «соціальна інженерія». Підходи до визначення. Принципи соціоінженерної діяльності. Соціальна інженерія в інтернет-просторі. Соціальна інженерія та забезпечення інформаційної безпеки.	Тести, питання, практичні завдання, кейси
7.	Тема 7. Технологія розробки соціального проекту	Розробка концепції соціального проекту. Актуальність, мета та завдання проекту. Критерії для формування завдань проекту. Фінансове обґрунтування проекту. Планування	Тести, питання, практичні завдання, кейси
8.	Тема 8. Методи колективної роботи над проектами	Мозкова атака. Метод синектики. Ділова гра. Метод фокальних об'єктів. Теорія рішення винахідницьких завдань. Метод контрольних питань. Метод створення сценаріїв	Тести, питання, практичні завдання, кейси
9.	Тема 9. Текстове оформлення соціального проекту	Поняття апікаційної форми. Компоненти апікаційної форми. Зміст проекту: анотація, опис проекту – проблема, мета, план реалізації, необхідні для реалізації ресурси, результати. Вимоги до оформлення бюджету. Типові помилки при оформленні проекту.	Тести, питання, практичні завдання, кейси
10.	Тема 10. Управління соціальними	Поняття «управління проектами». Функції управління проектами.	Тести, питання,

	проектами	Методи управління проектами. Основна діяльність за проектом та забезпечення проекту. Важелі управління та критерії успішності. Соціальна діагностика, її рівні та методи	практичні завдання, кейси
11.	Тема 11. Фінансові аспекти управління проектами	Джерела фінансування соціальних проектів. Фандрайзинг та його види. Поняття донор. Види донорів. Характеристика донорських організацій, що діють в Україні. Заявка на грант. Заявка на грант. Кроки написання заявки. Структура заявки та її основні компоненти. Написання бюджету проекту. Поради до складання бюджету	Тести, питання, практичні завдання, кейси
12.	Тема 12. Моніторинг та оцінка соціальних проектів	Поняття моніторингу. Його основне завдання. Ключові особливості моніторингу. Особливості та зміст моніторингу соціальних проектів. Показники (індикатори). Вимоги до індикаторів. Типологія індикаторів. Кількісні та якісні індикатори. Інструментарій для здійснення моніторингу. Основні кроки моніторингу соціальних проектів. Оцінка проекту. Види оцінок: вхідна, поточна, підсумкова. Внутрішня та зовнішня оцінка. Порівняння моніторингу та оцінки	Тести, питання, практичні завдання, кейси
13.	Тема 13. Соціальне прогнозування та експертиза	Поняття соціального прогнозу. Особливості прогнозування соціальних явищ. Технології соціального прогнозування. Пошуковий прогноз. Нормативний прогноз. Способи соціального прогнозування. Екстраполяція. Моделювання. Експертиза. Поняття соціальна експертиза. Мета та задачі соціальної експертизи. Організація та моделі соціальної експертизи. Експертиза соціальних проектів. Експерти та	Тести, питання, практичні завдання, кейси

		механізми їх відбору. Методи соціальної експертизи: експертна оцінка, фокус-група, ситуаційний аналіз, метод , створення експертних систем. Ефективність соціальної експертизи	
--	--	--	--

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні													Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Лекції	1	1	1	1	2	1	2	1	2	1	2			15
Практичні з-тя	1	1	1	2	1	2	1	2	1	2	1			15
Самостійна р-та												10		10
Індивідуальні завдання											10			10
Екзамен												50		50
Всього за тиж-нь	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	13	10	50	100

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю.

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекції	15
Практичні заняття	15
Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання	10
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення Мультимедіа, роздатковий матеріал

Література:

1. Бабаєв В.М. Управління проектами: Навчальний посібник для студентів спеціальності «Управління проектами» / Бабаєв В.М. – Харків: ХНАМГ, 2006. – 244 с.
2. Безпалько О. В. Соціальне проектування : навчальний посібник. К. : унт ім. Б. Грінченка, Ін-т психології та соц. педагогіки, 2010. - 127 с.

3. Бондаренко Ю. В. Оцінка соціальних проектів та програм як інструмент ефективного управління недержавною некомерційною організацією. К., 2006. □ 127 с.
4. Крайнік О.М.. Планування проектних дій: навчально-методичний посібник для студентів ЗДІА спеціальності 8.18010013“Управління проектами» денної форми навчання / О.М. Крайнік, Н.І. Тахтаджієва – Запоріжжя, ЗДІА, 2015. – 80 с.
5. Науковий супровід, моніторинг та оцінка ефективності соціальних проектів / О.О.Яременко, О. Р.Артюх, О. М.Балакірева та ін. К. : ДЦССМ, 2002. - 132 с.
6. Ноздріна Л.В. Управління проектами: підручник / Ноздріна Л.В., Ящук В.І., Полотай О.І./ За заг.ред.Л.В.Ноздріної. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 432с.
7. Русин Р.С. Інвестиційні проекти: сутність та класифікація / Р.С.Русин // Економічний вісник університету, 2016, Вип. 31/1. – Переяслав-Хмельницький, 2016. – С. 177-183.
8. Русин Р.С. Управління ризиком інвестиційного проекту/ Р.С. Русин // Матеріали звітної наукової вебконференції викладачів, докторантів, аспірантів університету за 2020 рік ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 5–9 квітня 2021 р., м. Івано-Франківськ. Електронне видання. Івано-Франківськ : Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2021. - С. 7-8.
9. Соціальна робота: технологічний аспект / за ред. А. Й. Капської. К. : Центр навчальної літератури, 2004. - 352 с.
10. Соціальне планування у місцевих громадах: теорія і практика : методичні рекомендації / за заг. ред. О. В. Безпалько. К. : Видавничий дім «Калита», 2008. - 134 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	Економічної кібернетики, вул. Шевченка, 57, 815 кабінет, https://kek.pnu.edu.ua/ , kek@pnu.edu.ua
Викладач	Русин Роман Семенович
Контактна інформація викладача	roman.rusyn@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.2. Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.3. Положення про запобігання академічному плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.4. Положення про запобігання академічному плагіату у Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.5. Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.6. Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності». <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4). Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання здобувачем освіти пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4-5). Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>

Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти». Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Додаткові бали	Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу. Також за рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja

Викладач

Р.С.Русин